

Zasady Debaty Oksfordzkiej

I. Uczestnicy Debaty

1. W debacie biorą udział uczniowie jednej klasy i pełnią role:

a) **Marszałek** - prowadzi całą debatę, przedstawia i zapowiada mówców, dba o kulturę słowa, poziom debaty, informuje wszystkich uczestników o wymaganiach i krótko podsumowuje debatę, w szczególnych sytuacjach (zakłócających przebieg debaty) ma prawo poprosić o interwencję jurora technicznego (wychowawcę)

b) **Sekretarz** – informuje o czasowym przebiegu/upływie debaty

c) **Jury** – przyznaje punkty za całość wypowiedzi m.in. za argumentację (badania, źródła, eksperci w danej dziedzinie); ocenia aspekty techniczne przeprowadzanej debaty, przyznając punkty ujemne za ewentualne uchybienia [w związku z pandemią jurorzy ocenią debatę w swoich macierzystych placówkach pracy bazując na przesłanych przez szkoły nagraniach audio i wystawią niezależnie oceny punktowe; zwycięzca zostanie wyłoniony po zsumowaniu punktów trzech jurorów z różnych instytucji oświatowych].

d) **Mówcy** – 4 mówców po stronie Propozycji, 4 mówców po stronie Opozycji:

- pierwsi mówcy mają za zadanie zdefiniować tezę debaty oraz podać kilka najważniejszych argumentów,
- drudzy mówcy mają za zadanie podać argumenty rozszerzając stanowisko strony + mogą odnieść się do wypowiedzi oponentów,
- trzeci mówcy mają za zadanie przede wszystkim podważyć argumentację strony przeciwnej, mogą ewentualnie podać dodatkowe argumenty
- czwarcy mówcy mają za zadanie przede wszystkim podsumować całą argumentację swojej strony, nie wnosząc dodatkowych argumentów.

Pozostali uczniowie są obserwatorami debaty, która jest rejestrowana dźwiękowo i zostanie przesłana do odsłuchania jurorom.

II. Przebieg Debaty

1. Debata toczy się wokół określonej tezy, której broni strona Propozycji, a którą próbuje obalić strona Opozycji.

2. Struktura debaty:

a) Debatę rozpoczyna 1 mówca Propozycji. Następnie, naprzemiennie wypowiadają się mówcy poszczególnych stron (1 mówca P->1 mówca O -> 2 mówca P-> 2 mówca O -> 3 mówca P-> 3 mówca O-> 4 mówca P -> 4 mówca O) Debatę zawsze kończy 4 mówca strony Opozycji.

b) Każdy z mówców ma 4 min na swoje wystąpienie. W tym czasie wygłasza swoją przemowę oraz ma obowiązek przyjąć dwa pytania/ dwie informacje, (w momencie zadawania pytania, podawania informacji czas przeznaczony dla mówcy nie jest zatrzymywany). Przyjęcie pytania odbywa się po przez wskazanie dłonią i poproszenie oponenta/oponentki o przedstawienie pytania lub informacji.

c) Ostatnie 30 sekund każdego z wystąpień jest tak zwanym "czasem chronionym". Oznacza to, że od momentu wskazania przez sekretarza, że do końca wystąpienia zostało pół minuty, mówcy/mówczynie nie można zadawać kolejnych pytań/informacji. Jeżeli jednak pytanie/informacja zostanie zasygnalizowane/a wcześniej, a mówca/mówczynie będzie czekać do czasu chronionego i nie przyjmie pytania otrzyma punkty ujemne.

d) Każda przemowa musi rozpocząć się krótką inwokacją skierowaną do marszałka, strony przeciwnej i publiczności (wszystkie trzy podmioty powinny zostać powitane. Rozpoczynając od marszałka, a następnie w dowolnej kolejności) np.: "Panie Marszałku/Pani Marszałek, Szanowni

Oponenci, wspianała publiczności" lub "Panie Marszałku, droga Publiczności, szanowni Oponenci".

e) Każdy mówca/ każda mówczyni w trakcie wygłoszanej mowy ma obowiązek przyjęcia najmniej dwóch pytań ze strony oponentów, jeśli taka chęć zostanie zasygnalizowana. Mówca ma zatem jednocześnie obowiązek śledzenia chęci zadania pytania przez mówców z drużyny oponentkiej. Jednocześnie mówca/mówczyni wygłaszający/-a mowę ma prawo zdecydować od kogo z oponentów chce przyjąć pytanie/informację.

f) Każda osoba z drużyny oponentkiej może zadać pytanie/podać informację wobec wybranego mówcy/mówczyni. Oponent/ oponentka komunikuje chęć zadania pytania/informacji poprzez podniesienie ręki i wówczas mówca/mówczyni decyduje czy chce przyjąć pytanie/informację poprzez gest ręki i wypowiedzenie „przyjmuje”, „oddalam”. Jeśli pytanie/informacja zostanie przyjęta, zadający pytanie/podający informację wstaje i rozpoczyna krótką inwokacją: "Panie Marszałku pytanie/informacja". Następnie zadaje pytanie lub podaje informację (krótko – maksymalnie 2 zwięzłe zdania) i zajmuje miejsce. Jeżeli pytanie zajmuje jest rozbudowane i nie spełnia kryteriów zwięzłości to jedynie Marszałek może zdecydować o przerwaniu pytania - oznacza to przyznanie punktów ujemnych dla drużyny, z której padło pytanie/informacja.

g) Mówcy/mówczynie podczas wypowiedzi mogą korzystać z notatek tylko w przypadku przywoływania statystyk, danych liczbowych, czy cytatów ekspertów.

3. Po mowach końcowych ostatnich mówców, głos w debacie mają prawo zabrać Oratorzy z publiczności. Przemawiają oni na przemian zaczynając od głosu wzmacniającego stronę Propozycji. Jeżeli pojawiają się głosy ze strony publiczności wybrany mówca ze strony opozycji i propozycji może się odnieść do głosów ze strony publiczności w 1 minutowej wypowiedzi. Publiczność nie jest dopuszczona na etapie eliminacji, a wypowiedzi ze strony publiczności nie są brane pod uwagę w ocenie drużyn przez jurorów. Osoby wypowiadające ze strony publiczności sygnalizują chęć wypowiedzi po przez podniesienie ręki i mają obowiązek się przedstawić oraz zawrzeć wypowiedź w 1 minucie.

4. Długość nagrania nie powinna przekroczyć 30 min [w uzasadnionych przypadkach może ulec wydłużeniu maksymalnie do długości lekcji wychowawczej czyli 45min]

5. Marszałek ogłasza wynik debaty, a jeden z jurorów udziela informacji na temat punktów ujemnych.

6. Mówcy/mówczynie nie mają możliwości korzystania podczas debaty z urządzeń mobilnych (telefony komórkowe, tablety itp).

III. Wynik i punktacja

1. O wyniku debaty decydują jurorzy powołani w ramach współpracy instytucji: Bielsko Bialskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Akademii Techniczno-Humanistycznej i Biblioteki Pedagogicznej w ramach Młodzieżowego Kongresu Nauki organizowanego przez IV Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej.

2. W skład jury wchodzi 3 osoby (po jednym z każdej instytucji). Każdy z jurorów ma do rozdysonowania 10 pkt, które rozdziela pomiędzy dwie strony (w ramach przyznawanych punktów nie można wskazać remisu). Juror ocenia całą debatę przez pryzmat własnych, subiektywnych odczuć, które nie muszą być oparte o specjalistyczną wiedzę. Funkcje sędziego technicznego pełni wychowawca prowadzący zajęcia z uczniami, ocenia on aspekty techniczne dotyczące debaty przyznając punkty ujemne za niedostosowanie się do zawartych reguł, wykraczając e poza normy społeczne, uhybiające zasadom bezpieczeństwa czy kultury osobistej uczestników. Ocena jurorów nie podlega dyskusji. Juror nie musi podawać przyczyn swojej decyzji

4. Wynik debaty jest sumą punktów jurorów. Każdy Juror/Jurorka przyznaje punkty według Karty Jurora zawierającej składniki oceny:

1. Struktura wystąpienia – ocenie podlega jasność artykulacji myśli, przejrzystość wystąpienia i jego struktura. 3 pkt to wartość dla przemówienia łączącego w sobie jasną strukturę i dygresje retoryczne.
2. Komunikacja werbalna – ocenie podlega treść wypowiedzi, w tym waga wygłoszonych twierdzeń i argumentów perswazyjność, siła przekonywania i dostosowanie języka mówcy do publiczności. 3pkt
3. Komunikacja niewerbalna – oceniana jest dykcja, modulacja głosu, radzenie sobie ze stresem, kontakt z oponentami, brak czytania z kartki. 3pkt
4. Pytania – wartość bazowa u każdego mówcy to 2 pkt. Od jakości odpowiedzi na pytania zależy, czy sędzia zmniejszy tę wartość.
5. Rola – wypełnienie roli mówcy uwzględniające zmienność debaty. Za niewypełnienie roli uznajemy sytuację, w której większość czasu swojego wystąpienia mówca poświęcił na rzeczy nie związane bezpośrednio z jego rolą. 2pkt
6. Spójność drużyny – poziom wzajemnego uzupełniania się przemówień oraz brak logicznych zaprzeczeń. 2pkt
7. Definiowanie linii sporu – poziom jasności w jakim drużyna określiła swoje stanowisko dotyczące rozumienia tezy i wyznaczenia linii sporu. 2pkt

IV. Losowanie stron debaty

1. Losowanie stron debaty (Propozycja, Opozycja) odbywa się na lekcji wychowawczej tydzień przed rozpoczęciem debaty w sali, w której będzie odbywać się debata.
2. Losowanie przeprowadza Marszałek/Marszałkini lub osoba pełniąca rolę jurora technicznego (wychowawca).

*Tekst wzorowany na zasadach Żywieckich Debat Oksfordzkich prowadzonych przez Żywiecką Fundację Rozwoju zaczerpniętych ze strony:

<https://zfr.org.pl/co-robimy/debaty-oksfordzkie/zasady-debat-oksfordzkich>